

2. Дудченко О.М. Організація роботи шкільних методичних об'єднань / О.М. Дудченко, М.М. Глазунов. – Скадовськ : Комунальна установа «Скадовський районний методичний кабінет», 2012.

3. Жерносек І.П. Організація науково-методичної роботи в школі / І.П. Жерносек. – Х. : Основа, 2006. – 128 с.

4. Пометун О. Управління школою, що змінюється. Порадник сучасного директора / О. Пометун, Л. Середяк. – Тернопіль : Астон, 2005. – 192 с.

Кордонська А.В.

*голова циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін,
спеціаліст вищої категорії, старший викладач;*

Савицька Г.М.

викладач спеціалізаційних дисциплін другої категорії;

Асмоловська Т.В.

*викладач облікових дисциплін, спеціаліст,
Могилів-Подільський технологічно-економічний коледж
Вінницького національного аграрного університету*

**СУЧАСНЕ ЗАНЯТТЯ: ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ,
ЗНАХІДКИ, МЕТОДИКИ, ТЕХНОЛОГІЇ**

Можливості сучасного заняття невичерпні. Кожне заняття – це крок до дозрівання інтелекту студента, цеглина в основі чарівного будинку на ім'я розвиток, знання, без яких неможлива розумна, діяльна людина-творець, професіонал своєї справи в майбутньому.

Величезний потік інформації, що оточує нас сьогодні, вимагає нових підходів до формування інтересу у студентів до навчання та самоосвіти. Розвиток науки і техніки відкриває учасникам навчального процесу нові форми комунікації, нові типи вирішення абстрактних і конкретних завдань, перетворюючи викладача з авторитарного транслятора готових ідей у натхненника інтелектуального та творчого потенціалу студентів. Майбутнє за системою навчання, що вклалася б у схему студент – технологія – викладач, за якої викладач перетворюється на педагога – методолога, технолога, а студент стає активним учасником процесу навчання. Майстерність сучасного педагога має розвиватись не через забезпечення його великою кількістю рецептурних посібників і широке використання ним готових поурочних розробок. Він передусім повинен володіти фундаментальними знаннями з навчальної дисципліни, високою загальною культурою і ґрунтовною дидактичною компетентністю.

Розглянемо основні критерії ефективності сучасного заняття: створення викладачем на занятті позитивного емоційного настрою на роботу; чітке визначення теми, мети та завдань заняття; мотивація навчальної діяльності студентів; відповідність змісту навчального матеріалу триєдиній дидактичній меті заняття; відповідність методів навчання змісту навчального матеріалу, меті і завданням заняття; методи навчання повинні забезпечувати: мотивація діяльності кожного студента на кожному етапі заняття; співпрацю викладача і студентів; залучення кожного студента до навчальної діяльності; контроль і самоконтроль; використання різноманітного дидактичного матеріалу, який дозволяє студентові виявляти вибірковість теми, виду та форми навчальних занять; форми організації

навчальної діяльності студентів (групові, парні, колективні, індивідуальні); форма спілкування на занятті (діалог, полілог); різноманітні види оцінки досягнень студентів протягом усього процесу його діяльності, а не тільки за кінцевим результатом; характер домашнього завдання (тренувальне, творче, індивідуальне, диференційоване).

У цілому викладач готується до проведення заняття у два етапи. Перший етап – загальна підготовка до викладання дисципліни – охоплює опрацювання наукової літератури до відповідних тем і знайомство із сучасним надбанням педагогічної науки. Другий етап – це безпосередня підготовка до проведення конкретного заняття у межах теми або розділу. І якщо раніше, коли в навчальному процесі переважало традиційне, чітко регламентоване заняття, достатньо було говорити про планування та підготовку до заняття, то сьогодні, що характеризується насамперед технологічністю підходів до всіх складових процесу навчання, вимагає від викладача саме проектування, що дасть можливість перейти від довільних, хаотичних дій до послідовної, науково обгрунтованої, системної, логічно вмотивованої діяльності.

Під педагогічним проектуванням заняття розуміють розробку системи взаємодій викладача та студентів, яка дозволяє досягти певної чітко сформульованої мети навчально-виховного процесу. Проектна діяльність за своєю сутністю є й одночасно синтезуючою діяльністю вибору з усіх знань про заняття саме тієї інформації, що є необхідною для вивчення конкретної теми, раціональною саме для цього заняття, саме для цих студентів.

Отже, сучасне заняття – це заняття, яке спрямоване на те, щоб кожен студент відчув себе особистістю. Кожне заняття повинно бути добре підготовлене, сприяти розвитку студентів, виховувати потребу і здатність до навчання упродовж всього життя. Крім того, кожне заняття повинно в той же час приносити успіх викладачу, доставляти йому почуття радості, задоволення своєю професійною діяльністю. Для викладача кожне заняття – це важка робота, яка потребує концентрації уваги і великого напруження.

Досить ефективними є впровадження на сучасному занятті особистісно-орієнтованої технології, технології групової навчальної діяльності, технології розвивального навчання, технологію формування творчої особистості, технології навчання як дослідження.

Особистісно-орієнтована технологія навчання характеризується тим, що центрі уваги є особистість студента, його самобутність, самоцінність. Результатом використання цієї технології є розвиток індивідуальних пізнавальних здібностей студентів.

Технологія групової навчальної діяльності полягає у створенні нею можливостей для співпраці, налагодженні міжособистісних стосунків, спільному пізнанні навколишнього світу. При цьому викладач керує навчальною роботою кожного студента опосередковано, через завдання, які він пропонує групі, та які регулюють діяльність групи; сприяє активізації та результативності навчання студентів. Ця технологія передбачає об'єднання студентів в групи за різними ознаками: сильні і слабкі студенти, активні і пасивні, лідери і виконавці. За технологією групової навчальної діяльності мета досягається через результативність групи з різними навчальними та психологічними ознаками.

Технологія розвивального навчання ґрунтується на уявленні про розвиток студента як суб'єкта діяльності. Метою цієї технології є забезпечення розвитку особистості студента, формування активного, самостійного, творчого мислення, поступового переходу на цій основі до самостійного навчання. Ця технологія спонукає до отримання студентами додаткових, більш глибоких знань.

Технологія формування творчої особистості базується на тому, що творча особистість володіє високим рівнем знань, вміє відкинути звичайне, шаблонне.

Творчі здібності студента відповідають його творчій діяльності та є умовою успішного здійснення цієї діяльності. Технологія формування творчої особистості сприяє дотримання викладачем під час організації навчальної діяльності таких принципів, як принцип розвитку особистості, її самодіяльності та самоорганізації. Ця технологія направлена на здібних, обдарованих студентів.

Технологія навчання як дослідження є продовженням і поглибленням попередньої технології. Використання у навчанні дослідницько-пошукових прийомів та методів сприяє глибокому засвоєнню студентами знань, формуванню у них умінь і навичок, вихованню інтересу до пізнавальної, творчої діяльності. Це метод залучення студентів до самостійних пошуків, на основі яких вони встановлюють зв'язки між дисциплінами, явищами і процесами об'єктивної дійсності, роблять висновки, пізнають закономірності. Дана технологія може застосовуватися як для роботи з окремими студентами, так і у групі. Прикладом є участь у науково-практичних конференціях, які відбуваються в нашому коледжі.

Виходячи з вище викладеного пропонуємо психолого-педагогічні рекомендації щодо впровадження сучасних освітніх технологій у навчально-виховний процес:

1. Найбільш оптимальні динамічні процеси у освітній діяльності в умовах сьогодення можуть бути реалізовані за такої організації навчально-виховного процесу, яка ґрунтується на формуванні організаційно-психологічного клімату, створенні ситуації освітніх технологій.

2. Педагогічна діяльність має бути зорієнтована на кінцевий результат. Порівняння цього результату з поставленою метою дозволить визначити ступінь розробленості моделі, ефективність запропонованого комплексу засобів реалізації мети. Запланований результат можна одержати лише за умови системного підходу до процесу впровадження сучасних освітніх технологій підготовки спеціалістів у вищому навчальному закладі.

3. Деякі уміння в галузі організаційно-управлінської діяльності у студентів, які виконують різноманітні рольові функції, можна сформувати поступово, переходячи з початкового етапу навчання до подальшого набуття професійних навичок на заняттях із спеціальних дисциплін, практичних заняттях та ін.

4. За наявності впливу психологічних чинників сучасних освітніх технологій, самооцінки і самоконтролю студентів зростає міра узгодженості дій навчальної групи, що спрямовує суб'єктну активність кожного учасника освітнього процесу.

Впровадження сучасних освітніх технологій викликає суттєві динамічні зміни у викладацькій діяльності, збільшується роль педагогічної культури викладача як суб'єкта управління в навчальному процесі. Ці зміни носять постійний характер, тісно пов'язаний із життєвим циклом нововведення та залежать від дії психологічних чинників.

Кожен викладач має власний творчий потенціал, тому необхідно продумати та знайти зусилля реалізувати його на практиці таким чином, щоб кожен раз, на кожному занятті ви отримували б задоволення від процесу навчання студентів. Тоді ваше заняття можна з упевненістю назвати сучасним.

Список використаних джерел:

1. Волкова Н.П. Педагогіка. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 576 с.
2. Гадецький М.В., Хлебнікова Т.М. Організація навчального процесу в сучасній школі : Навчально-методичний посібник для вчителів, керівників навчальних закладів, слухачів ІПО. – Х : Веста : «Ранок», 2004. – 136 с.

3. Фіцула М.М. Педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – 3-тє вид., перероб і доп. – Тернопіль : Навчальна книга- Богдан, 2007. – 232 с.

Костюченко К.Є.

кандидат педагогічних наук,

старший викладач,

*Кіровоградський державний педагогічний університет
імені В.В. Винниченка*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДІЛОВИХ ІГОР У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Інноваційні процеси в освітньому просторі України зумовили орієнтацію змісту і технологій навчання на розвиток індивідуальності майбутніх учителів. Основним завданням викладацького складу ВНЗ є формування у студентів відповідних професійних умінь і навичок, а також мотивації до майбутньої професійної діяльності. Цьому може сприяти використання ділових ігор у процесі підготовки майбутніх фахівців.

Питанням впровадження ділової гри досліджено вченими: Л. Ананьєва, Н. Бокарева, Т. Бочарова, М. Бочкарьова, Ю. Будас, Ю. Винокуров, Л. Волкова, М. Воронка, Н. Герасимова, М. Доможирова, Н. Матвєєва, Л. Нікуліна, А. Панфілова, К. Солопенко, В. Трайнев та ін. Питаннями обґрунтування доцільності використання ділових ігор у вищій школі займалися такі дослідники, як М. Бірштейн, Я. Бельчиков, А. Вербицький, В. Єфімов, М. Кларін, О. Парубок, П. Підкасистий, П. Щербань та ін. Значення ігрової діяльності у процесі навчання іноземної мови підкреслювали відомі вітчизняні і зарубіжні методисти: І. Зимня, О. Леонтьєв, Ю. Пассов, М. Скаткін, Н. Склярєнко, Г. Лозанов, Rewell J., Taylor J., Byrne D. та ін.

Наведемо деякі визначення «ділової гри», що є важливим для розуміння цього поняття в контексті реалізації процесу навчання студентів англійської мови за професійним спрямуванням. Ділову гру можна розглядати як технологію, засіб і метод професійної підготовки, яка реалізується через комплекс ситуацій професійного спілкування та використовується для навчання і контролю групової діяльності тих хто навчається [1; 2]. Ділова гра є спеціальною організованою формою навчання з перетворенням теоретичних знань у діяльність. Ділова гра є дидактичним засобом розвитку творчого (теоретичного і практичного) професійного мислення. Це досягається конструюванням (на етапі розробки) і реалізацією (в процесі гри) системи проблемних ситуацій та пізнавальних завдань. Предметом змісту гри виступає моделювання двох реальних процесів: виробництва і професійної діяльності майбутніх фахівців [4; 6].

Ділова навчальна гра за цільовою спрямованістю є двоплановою діяльністю, що сприяє досягненню подвійної мети – ігрової і педагогічної (навчальної) за домінуючої ролі останньої. Така гра конструюється і проводиться як спільна діяльність навчального процесу учасників в ході постановки професійно важливих цілей і їх досягнення шляхом підготовки і прийняття відповідних індивідуальних і групових рішень. Спільна діяльність має характер рольової взаємодії. Виконання учасниками ігрових правил є обов'язковою умовою гри. Ділові ігри визначають як